Dosarul nr. 2-23101850-12-2-14072023 (2-14466/23)

H O T Ă R Î R E

în numele Legii

31 iulie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (*sediul centru)*
Instanţa compusă din:
preşedintele şedinţei, judecătorul Brăgaru Alina
grefier Beschieru Maria-Marcelina
cu participarea pîrîtului și reprezentantul pîrîtului, avocatul Malachi Boris,

a examinat în şedinţa de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Academia de Muzică Teatru și Arte Plastice împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei rezultate din contractul-tip privind realizarea studiilor în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate (la zi) în grupele cu finanțare bugetară și plasarea tinerilor specialiști în câmpul muncii nr.***** din 27.07.2018 și cheltuielilor de judecată şi,

a c o n s t a t a t:

I. Argumentele participanților la proces:

1. Pe data de 14 iulie 2023, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice (în continuare AMTAP) s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui *****, solicitând încasarea sumei de 131 781,50 lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru studii cu finanțare bugetară și compensarea cheltuielilor de judecată, formate din taxa de stat în mărime de 3 954,00 lei.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată, a indicat că ***** a fost înmatriculat la studii în cadrul AMTAP la specialitatea Instrumente de estradă, jazz, cu finanțare din bugetul statului, fiind încheiat la 27.07.2018 Contractul - Tip nr. *****, fiind emis și ordinul nr. ***** din 27.07.2018.
3. Menționează că fiecare student este finanțat din bugetul statului pentru a studia în cadrul AMTAP, iar în caz de exmatriculare aceștia urmează să restituie statului cheltuielile suportate de acesta prin intermediul instituției de învățământ, întrucât raporturile contractuale sunt între student și AMTAP.
4. La 03.07.2020 prin ordinul nr. ***** ***** a fost exmatriculat din cauza nereușitei academice.
5. Potrivii pct. II din Contract - Contractul are ca obiect: a) organizarea/realizarea studiilor superioare și medii de specialitatea la învățământul de zi din contul bugetului de stat; b) plasarea în câmpul muncii, conform repartizării ministerului în subordinea căruia este instituția respectivă de învățământ, a studentului (elevului tânărului specialist) care și-a făcut studiile cu finanțare din contul bugetului de stat; c) restituirea de către tânărul specialist a cheltuielilor de instruire,

inclusiv a bursei acordate de stat, în cazul nerespectării condițiilor prezentului contract

6. Totodată reclamantul a învederat că potrivit capitolului 3, pct. 3.3 lit. e), studentul se obligă: e) să restituie la bugetul de stat, în cazul exmatriculării sau neprezentării la locul de muncă conform repartizării și a încălcării termenului indicat în prezentul contract, cheltuielile pentru instruirea de instituția de învățământ respectivă

7. Reclamantul a menționat că la 22.11.2021, ***** s-a prezentat la contabilitatea AMTAP și a primit informația sub semnătură, despre suma restantă. La 11.01.2023 AMTAP a expediat în adresa lui ***** o somație de plată prin care s-a solicitat achitarea datoriei în bugetul de stat prin intermediul AMTAP. Această somație a fost recepționată de către pîrît, dar a rămas fără vreo soluție. Pînă în prezent ***** nu și-a îndeplinit obligațiile de plată, astfel la 12.07.2023, pârâtul datorează bugetului de stat suma de 131 781,50 lei, conform calculului anexat.

8. AMTAP și-a întemeiat cererea de chemare în judecată în baza prevederilor art. 10 alin. (1), 774 alin. (1), 775 alin. (1), 858 alin. (2), 992 alin. (1) Cod civil, HG nr. 923/2001.

9. La data de 01 aprilie 2024, reprezentantul pârâtului, avocatul Malachi Boris, prin intermediul Direcției Evidență și Documentare Procesuală, a depus cererea privind ridicarea excepției de tardivitate la cererea de chemare în judecată.

10. Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 02 aprilie 2024, s-a dispus respingerea cererii reprezentantului pârâtului, avocatul Malachi Boris, privind excepția de tardivitate invocată la cererea de chemare în judecată înaintată de Academia de Muzică Teatru și Arte Plastice împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei rezultate din contractul-tip privind realizarea studiilor în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate (la zi) în grupele cu finanțare bugetară și plasarea tinerilor specialiști în câmpul muncii nr.***** din 27.07.2018 și cheltuielilor de judecată.

11. În ședință de judecată din data de 16 iulie 2024, reprezentantul pârâtului, avocatul Malachi Boris a depus referința asupra cauzei, prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, ca neîntemeiată.

12. În motivarea poziției pârâtului, a indicat că contractul nr. ***** din 27 iulie 2018, încheiat între AMTAP și ***** a avut ca obiect organizarea / realizarea studiilor superioare și la învățământul de zi din contul bugetului de stat. Potrivit pct. 3.1. din Contract, instituția de învățământ s-a obligat: să asigure instruirea studentului; să creeze condiții optime de desfășurare eficientă a procesului de studii; să asigure studentului condiții adecvate pentru pregătirea fundamentală de specialitate; să repartizeze la lucru conform specialității. De asemenea, potrivit pct. 3.3. studentul a fost obligat: să realizeze, în termen, programul educațional la specialitatea solicitată; să frecventeze regulat orele de curs și să nu admită absențe nemotivate; să respecte Carta Universitară, Statutul, Regulamentul de ordine internă și alte acte normative ale instituției; să lucreze, nu mai puțin de 3 ani după absolvirea instituției, la întreprinderea, instituția sau o rganizația la care a fost repartizat; să restituie la bugetul de stat, în cazul exmatriculării sau neprezentării la locul de muncă conform repartizării și al încălcării termenului indicat în prezentul contract, cheltuielile pentru instruirea sa în volumul calculat de instituția de învățămînt respectivă. Conform pct. 3.2. din Contract, Instituția de învățământ avea dreptul să exmatriculeze

studentul/elevul, în condițiile prevăzute de actele normative în vigoare.
13. Reprezentantul pârâtului, avocatul Malachi Boris a menționat că potrivit Regulamentului de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu, aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 726 din_20.09.2010, sunt pasibili de a fi exmatriculați studenții în următoarele cazuri: pentru nereușită - acumularea a mai puțin de 40 credite de studiu până la finele anului de studii la care a fost înscris; pentru absențe nemotivate la cel puțin 1/3 din timpul prevăzut pentru unitățile de curs din planul de învățământ în semestrul dat sau absențe nemotivate pe o perioadă mai mare de cinci săptămîni; pentru încălcări grave ale Statutului universității și Codului de Etică universitară; din proprie inițiativă; pe motive de sănătate; pentru promovarea unui examen în mod fraudulos (cu dovezi incontestabile).
14. Precizează că ***** a fost exmatriculat în baza Ordinului nr. ***** din 03 iulie 2020, din cauza nereușitei academice. Indică faptul că nereușita academică este singura circumstanță care, în esență, nu depinde de voința studentului. Imposibilitatea atingerii rezultatelor așteptate de către Instituția de învățământ depinde de o mulțime de factori, începând cu lipsa organizării corespunzătoare a procesului de învățământ și finisând cu atitudinea subiectivă a unor cadre didactice. În plus, menționează că în prezența speță, studentul a fost exmatriculat pentru nereușită academică de la o specialitate specifică: "Instrumente muzică ușoară și jazz", unde criteriile de evaluare a reușitei ar putea să difere de specialitățile unor științe reale.
15. Mai indică în referință că pârâtul ***** s-a înmatriculat în instituția de învățământ cu dorința fermă de a obține studiile de specialitate dorite și titlu de licențiat în artă. La momentul înmatriculării, pârâtul avea așteptări că studiile în cadrul AMTAP îi vor permite o să obțină o performanță profesională care să îi determine activitatea pentru toată viața următoare. La fel, pârâtul avea așteptarea rezonabilă că, fiind admis la buget, nu va fi penalizat financiar pentru nereușita academică, cu condiția să nu fi încălcat alte prevederi contractuale sau disciplinare. Pârâtul nu și-a dorit, nu a prevăzut, dar nici nu a putut să împiedice exmatricularea sa pentru motive de nereușită academică.
16. Învederează reprezentantul pârâtului că contractul din 27 iulie 2018, după cum rezultă chiar din denumirea sa, este un Contract-Tip (de adeziune, cu clauze contractuale standard). Pârâtul nu a avut posibilitatea să negocieze, sau, cu atât mai mult, să modifice careva clauze ale acestuia.
17. În același timp, referindu-se la prevederile pct. pct. 3.3. lit. e) din Contract, privind obligația de restituire a cheltuielilor pentru instruire, reprezentantul pârâtului menționează că exmatricularea studentului este prevăzută pentru următoarele situații: neprezentarea la locul de muncă, încălcării termenului de muncă indicat în contract.
18. Atât neprezentarea la locul de muncă, cât și încălcarea termenului de muncă reprezintă situații de neexecutarea voluntară a contractului de vina studentului. De asemenea, majoritatea condițiilor de exmatriculare, prevăzute la pct. 129 din Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu se referă la cazuri de încălcare a contractului de studii din vina studentului: (absențe nemotivate; încălcări grave ale Statutului universității; propria inițiativă a studentului; promovarea unui examen în mod fraudulos. Așadar, consideră că potrivit formulării pct. 3.3. lit. e) din Contract, în circumstanțele

în care acest contract a fost semnat, și așteptările pe care le aveau ambele părți de la el, forma o convingere clară că, în ceea ce privește exmatricularea, obligația de restituire a cheltuielilor urma să se aplice exclusiv exmatriculării din vina studentului.
19. În cazul exmatriculării din cauza nereușitei academice, care reprezintă o circumstanță aflată în afara voinței și controlului studentului, instituția restituirii cheltuielilor nu ar fi trebuit să fie aplicabilă. Considerăm că sunt aplicabile prevederile art. 725, 726, 732 ale Codului Civil. Astfel ținând cont că pârâtul a aderat la un contract negociat și având în vedere specificul speței, solicită instanței să interpreteze contractul în defavoarea celui care a stipulat-o.
20. Mai afirmă faptul că Contractul nr. ***** din 27 iulie 2018 a fost unul de adeziune, însăși clauza contractuală pe care se întemeiază prezenta acțiune este una inechitabilă și lipsită de efect. Reiterează că, potrivit pct. 3.3. lit. e) din Contract "Studentul se obligă... e) să restituie la bugetul de stat ... cheltuielile pentru instruirea sa în volumul calculat de instituția de învățământ." Contractul din 27 iulie 2018, prin natura sa, a fost unul gratuit pentru pârât, în sensul că, el nu prevedea careva plăți pentru executarea obligației de instruire. Gratuitatea era exprimată în sintagma "realizarea studiilor din contul bugetului de stat".
21. Acționând de bună credință, urmând scopul obținerii studiilor de specialitate râvnite, și neadmițând posibilitatea neexecutării intenționate a contractului, pârâtul nu a dat mare însemnătate clauzei de la pct. 3.3. lit. e) din Contract. Prevederea contractuală o consideră incertă, neclară și în esență, abuzivă.
22. Învederează faptul că clauza contractuală este abuzivă deoarece prevede o posibilitate indiscutabilă a părții contractuale care a stipulat-o, de a realiza o îmbogățire din contul celeilalte părți contractuale, într-un cuantum întotdeauna imprevizibil. Contractul nu prevede, în nici o altă clauză, care sunt eventualele cheltuieli care urmează să le suporte instituția de învățământ pentru organizarea procesului de studii, nu se indică prețul unei ore studii, sau, ca exemplu, prețul înmatriculării în bază de contract, astfel încât viitorul student să aibă careva cifre de reper. Doar în acest caz, la momentul încheierii contractului, viitorul student ar putea să cunoască, sau cel puțin să înțeleagă care ar fi mărimea viitoarei penalizări financiare. În speță însă, suma pretinsei datorii se calculează post-factum, în baza unor calcule și cifre care, cel puțin pentru primul an de studii, erau cunoscute instituției de învățământ, dar care nu au fost aduse la cunoștința studentului. Respectiv, consideră că în prezenta speță sunt incidente prevederile legale referitoare la clauzele contractuale standard reglementate la art. 716 Cod civil.
23. După cum rezultă din prevederile art. 720 din Codul civil în vigoare la data încheierii contractului, norma sus-menționată de la art. 716 se aplică în deplină măsură contractelor în care una dintre părți este o persoană juridică de drept public. Caracterul inechitabil al clauzei contractuale standard, pe care se întemeiază acțiunea reclamantului rezultă și din aceea că, clauza contractuală nu permite studentului să participe sau să verifice calculele aduse de către instituția de învățământ. Or, pe de o parte, art. 118 din Codul de procedură civilă prevede că, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, ceea ce ar presupune că, la probarea întinderii prejudiciului/datoriei pretinse, reclamantul ar urma să prezinte acte contabile corespunzătoare

(acte de verificare, acte de strictă evidență care să confirme cheltuielile suportate, etc). Pe de altă parte însă, formarea de la pct. 3.3. lit. e) din Contract, permite reclamantului să vină, așa cum a făcut-o în prezenta speță, cu o simplă foaie, pe care sunt inserate o mulțime de cifre și calcule, nesusținute prin nici o altă probă, dar cărora instanța de judecată ar urma să-i acorde putere de adevăr absolut.
24. Totodată menționează că reclamantul își întemeiază cererea de chemare în judecată pe prevederile generale ale Codului Civil privind executarea obligației, precum și pe prevederile Hotărârii de Guvern nr. 923 din 04 septembrie 2001, care are următoarea denumire, ”cu privire la plasarea în câmpul muncii a absolvenților instituțiilor publice de învățământ superior și profesional tehnic cu programare de studii în domeniul sănătate”, astfel acest act normativ nu poate constitui temei pentru justificarea pretențiilor din prezenta acțiune.
25. În ședință de judecată AMTAP, fiind înștiințată legal, nu s-a prezentat. Reclamanta a solicitat examinarea cauzei civile în lipsa sa.
26. Pârâtul cât și reprezentantul acestuia, avocatul Malachi Boris, în ședință de judecată au solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată, din motivele invocate în referință.

II. Aprecierea instanței de judecată:

27. Ascultând explicațiile părților, studiind materialele cauzei, analizând temeiurile invocate, bazându-se pe cercetarea completă și nepărtinitoare a tuturor probelor propuse spre administrare în cadrul cercetării judiciare, instanța de judecată relevă următoarele:
28. În conformitate cu art. 118 alin.(1), (3) din Codul de procedură civilă al RM, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.
29. Conform art. 121 din Codul de procedură civilă al RM, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 122 prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.
30. Potrivit art. 130 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
31. În conformitate cu art. 239 Cod de Procedură Civilă al RM hotărârea judecătorească trebuie

să fie legală şi întemeiată.
32. Hotărârea întemeiată se bazează pe dovezile ce corespund cu cerințele despre pertinența lor, adică care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.
33. În conformitate cu art. 240 alin.(1),(3) Cod de Procedură Civilă al RM, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.
34. Obiect al prezentului litigiu, așa cum a fost formulat în acțiune, reprezintă pretențiile reclamantei cu privire la încasarea sumei cu titlu de restituire a cheltuielilor suportate pentru studii cu finanțare bugetară și compensarea cheltuielilor de judecată.
35. Cadrul relevant speței sunt prevederile art.8 alin.(1) Cod civil (în redacția de până la 01.03.2019), potrivit căruia drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sânt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislației civile. Iar potrivit alin.(2) al aceluiași articol, este indicat că drepturile și obligațiile civile apar: a) din contracte și din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor și obligațiilor civile; c) din hotărâre judecătorească în care sânt stabilite drepturi și obligații; d) în urma creării și dobândirii de patrimoniu în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării de lucrări științifice, creării de opere literare, de artă, în urma invențiilor și altor rezultate ale activității intelectuale; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogățirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice și juridice și a unor evenimente de care legislația leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.
36. Conform prevederilor art.9 alin.(1) Cod civil (în redacția de până la 01.03.2019), persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna- credință se prezumă până la proba contrară. Iar potrivit alin.(2) al aceluiași articol, neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.
37. Conform prevederilor art.512 Cod civil (în redacția de până la 01.03.2019), în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligația poate fi pură și simplă sau afectată de modalități. Prestația trebuie să fie posibilă și determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice și bunelor moravuri.
38. Conform prevederilor art.513 alin.(1) Cod civil (în redacția de până la 01.03.2019), debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință și diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației. Iar potrivit alin.(2) al aceluiași articol, este nulă clauza prin care se derogă de la prevederile alin.(1).
39. Potrivit art.514 Cod civil (în redacția de până la 01.03.2019), obligațiile se nasc din contract,

fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.
40. Conform prevederilor art.572 alin.(1) Cod civil (în redacția de până la 01.03.2019), temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Potrivit alin.(2) al aceluiași articol, obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună- credință, la locul și în momentul stabilit. Iar potrivit alin.(3) al aceluiași articol, valorile mobiliare nu pot fi transmise direct în contul achitării datoriei dintre două părți.
41. Potrivit dispozițiilor art.666 alin.(1) Cod civil (în redacția de până la 01.03.2019), contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Alin.(2) prevede că contractului îi sânt aplicabile normele cu privire la actul juridic. Iar potrivit alin.(3) din același articol, contractul poate fi de adeziune sau negociat, sinalagmatic sau unilateral (generează obligații doar pentru una dintre părți), comutativ sau aleatoriu și cu executare instantanee sau succesivă, precum și de consumator.
42. Potrivit dispozițiilor art.667 alin.(1) Cod civil (în redacția de până la 01.03.2019), părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele normelor imperative de drept, contracte și pot stabili conținutul lor. Dacă, în scopul protecției intereselor prioritare ale societății sau ale unui individ, efectele unui contract depind de încuviințarea autorităților statului, limitările și condiționările trebuie reglementate prin lege. Alin.(2) prevede că obligarea la încheierea unui contract este interzisă, cu excepția cazurilor când obligația de a contracta este prevăzută de prezentul cod, de lege sau dacă reiese dintr-o obligație asumată benevol. Alin.(3) prevede că părțile pot încheia contracte care nu sânt prevăzute de lege (contracte nenumite), precum și contracte care conțin elemente ale diferitelor contracte prevăzute de lege (contracte complexe).
43. Potrivit dispozițiilor art.668 alin.(1) Cod civil (în redacția de până la 01.03.2019), contractul încheiat legal obligă părțile nu numai la ceea ce au stipulat expres, dar și la tot ceea ce rezultă din natura lui în conformitate cu legea, cu uzanțele sau cu principiile echității. Alin.(2) prevede că contractul produce efecte numai între părți dacă legea nu prevede altfel. Contractul produce efecte și pentru succesorii universali sau cu titlu universal dacă din lege, din contract sau din natura obligației nu rezultă altfel. Iar potrivit alin.(3) din același articol, contractul poate fi modificat sau rezolvit numai în conformitate cu clauzele sale ori prin acordul părților dacă legea nu prevede altfel.
28. Instanța de judecată remarcă că, din materialele cauzei, se atestă faptul că la 27.07.2018, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice a încheiat cu ***** contractul-tip nr. ***** privind realizarea studiilor în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate (la zi) în grupele cu finanțare bugetară și plasarea tinerilor specialiști în câmpul muncii. (f.d.9)
29. Prin ordinul nr.***** din 27.07.2018 emis de Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, pârâtul *****, a fost înmatriculat la anul I de studii (Ciclul I), învățământ la zi, cu finanțare din buget, buget, la specialitatea Instrumente de estradă și jazz (tobe).
30. Iar prin ordinul nr.***** din 03.07.2020, emis de Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, pârâtul, *****, studentul anului *****, specialitatea Instrumente de estradă și jazz, a fost exmatriculat din cauza nereușitei academice. (f.d.11).

31. Instanța de judecată reține că potrivit prevederilor contractului-tip nr.***** din 27.07.2018 privind realizarea studiilor în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate (la zi) în grupele cu finanțare bugetară și plasarea tinerilor specialiști în câmpul muncii, părțile au prevăzut la pct. II obiect al contractului: a) studiilor superioare și medii de specialitatea la învățământul de zi din contul bugetului de stat; b) plasarea în câmpul muncii, conform repartizării ministerului în subordinea căruia este instituția respectivă de învățământ, a studentului (elevului (tânărului specialist) care și-a făcut studiile cu finanțare din contul bugetului de stat; c)restituirea de către tânărul specialist a cheltuielilor de instruire, inclusiv a bursei acordate de stat, în cazul nerespectării condițiilor prezentului contract.

32. Potrivit pct. 3.3, părțile contractante au convenit obligațiile studentului, acesta fiind obligat: a) să realizeze, în termen, programul educațional la specialitatea solicitată; b) să frecventeze regulat orele de curs și să nu admită absențe nemotivate; c) să respecte Carta Academiei, Statutul, Regulamentul de ordine internă și alte acte normative ale instituției; d) să lucreze, nu mai puțin de 3 ani după absolvirea instituției, la întreprinderea, instituția sau organizația la care a fost repartizat; e) *să restituie la bugetul de stat, în cazul exmatriculării sau neprezentării la locul de muncă conform repartizării şi al încălcării termenului indicat în prezentul contract, cheltuielile pentru instruirea sa în volumul calculat de instituția de învățământ respectivă.*

33. Instanța de judecată atestă că obligația asumată de către pârâtul, ***** privitor la realizarea în termen a programului educațional la specialitatea solicitată nu a fost executată de către aceasta în modul corespunzător la locul și momentul stabilit, aspect care a și dus la încălcarea prevederilor contractului-tip nr. ***** din 27.07.2018 privind realizarea studiilor în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate (la zi) în grupele cu finanțare bugetară și plasarea tinerilor specialiști în câmpul muncii.

40. Instanța de judecată reține că, în condițiile libertății contractuale stabilite de art.667 Cod Civil (în redacția de până la 01.03.2019), pârâtul, ***** în mod liber și de comun acord cu reclamanta Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, au stabilit și convenit asupra condițiilor contractului-tip nr. ***** din 27.07.2018 privind realizarea studiilor în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate (la zi) în grupele cu finanțare bugetară și plasarea tinerilor specialiști în câmpul muncii.

43. Instanța de judecată reiterează că reclamanta Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, la data de 11.01.2023, a expediat către pârâtul, ***** o somație solicitînd achitarea în termen de 7 zile de la data primirii somației a sumei datorate, bani care au fost investiți pentru instruirea pârâtului pe parcursul frecventării studiilor în cadrul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice (f.d.13). Somația nr. ***** din 11.01.2023 a fost recepționată de ***** de la data de 12.01.2023, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d.13 verso), însă ultimul nu a întreprins careva măsuri de a achita suma solicitată.

44. Instanța de judecată subliniază că, în conformitate cu calculul privind returnarea cheltuielilor la bugetul de stat, anexat la materialele cauzei (f.d.12), pârâtul, ***** urmează să restituie suma de 131 781,50 lei, pentru doi ani de studii cu finanțare bugetară în cadrul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice.

45. În mod distinct, instanța de judecată punctează faptul că conform calculului privind returnarea cheltuielilor la bugetul de stat, anexat la materialele cauzei (f.d.12), toate cheltuielile sunt motivate, descifrate și detaliate.
46. Cât privește argumentul reprezentantului pârâtului, avocatul Malachi Boris, precum că exmatricularea pârâtului, ***** din cauza nereușitei academice, specificului studiilor, nu constituie temei pentru încasarea cheltuielilor suportate pentru realizarea studiilor, deoarece ultimul nu a încălcat prevederile contractuale, instanța îl consideră neîntemeiat. Însăși pârâtul, *****, în ședință de judecată a afirmat nereușita academică s-a datorat faptului nereprezentării lui la examene. Motivul neprezentării lui la examene a constituit decesul celui mai bun prieten. Pârâtul, *****, în calitate de student nu a informat Academia cu privire la motivele neprezentării deoarece a considerat că aceasta cunoaște de la știri despre decesul celui mai bun prieten al său.
47. În asemenea circumstanțe, instanța de judecată va admite pretenția Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice și va încasa din contul lui *****, datoria rezultată din contractul-tip privind realizarea studiilor în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate (la zi) în grupele cu finanțare bugetară și plasarea tinerilor specialiști în câmpul muncii nr.***** din 27.07.2018 în mărime de 131 781,50 lei
48. Concomitent, potrivit prevederilor art.94, alin.(1) CPC, cu privire la repartizarea cheltuielilor de judecată între părți, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.
49. De asemenea, conform art.3 alin.(1) din Legea taxei de stat nr.1216 din 03 decembrie 1992, cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, se impun cu taxă de stat în mărime de 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puţin de 270 lei şi nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice.
50. În așa împrejurări, în legătură cu faptul că cererea de chemare în judecată depusă de Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice este întemeiată, instanța de judecată va admite și pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată.
51. Instanța reține că pentru intentarea prezentului litigiu, AMTAP, a achitat în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 3 954,00 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 570 din 12.07.2023. (f.d. 4)
52. Instanța de judecată reiterează că, urmează a fi încasată de la ***** în beneficiul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice, taxa de stat în sumă de 3 954,00 lei, care constituie 3 %, din suma încasată.
53. Totodată instanța reține următoarele că în corespundere cu prevederile art.6 alin.(1) din CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.

54. Reieșind din probele administrate, bazate pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar și apreciate, în baza art.130 Cod de Procedură Civilă al RM, din punct de vedere al pertinenței, admisibilității, veridicității, iar în ansamblu sub toate aspectele în coroborarea lor, instanța ajunge la concluzia admiterii integrale a cererii de chemare în judecată depuse de Academia de Muzică Teatru și Arte Plastice împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei rezultate din contractul-tip privind realizarea studiilor în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate (la zi) în grupele cu finanțare bugetară și plasarea tinerilor specialiști în câmpul muncii nr.***** din 27.07.2018 și cheltuielilor de judecată.

55. În conformitate cu prevederile art. art. 238-241 CPC al RM, instanţa de judecată, -

h o t ă r ă ş t e:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de Academia de Muzică Teatru și Arte Plastice împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei rezultate din contractul-tip privind realizarea studiilor în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate (la zi) în grupele cu finanțare bugetară și plasarea tinerilor specialiști în câmpul muncii nr.***** din 27.07.2018 și cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la *****, IDNP ***** în beneficiul Academiei de Muzică Teatru și Arte Plastice, IDNO ***** datoria rezultată din contractul-tip privind realizarea studiilor în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate (la zi) în grupele cu finanțare bugetară și plasarea tinerilor specialiști în câmpul muncii nr.***** din 27.07.2018 în mărime de **131 781,50 lei** (o sută treizeci și unu mii șapte sute optzeci și unu lei și 50 bani) și cheltuieli judiciare formate din taxa de stat în mărime de **3 954,00 lei** (trei mii nouă sute cincizeci și patru lei).

Hotărîrea este cu drept de atac în ordine de în apel în Curtea de Apel în Chişinău în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul centru).

Președintele ședinței
judecătorul **Brăgaru Alina**